

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Олександр БОНДАРЄВ
(вказати ім'я, прізвище здобувача (их))

1981 року народження, громадянин України
(вказати державу, громадянством якої є здобувач (их))

освіта вища: закінчив у 2003 році Харківський державний економічний університет
(вказати назву закладу вищої освіти)

за спеціальністю (спеціальностями) Фінанси
(за дипломом)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму 52541 Менеджмент (073 Менеджмент).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, м. Харків, від «01» липня 2026 року № 13-13/77 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – **Тетяна ЛАРИНА**, доктор економічних наук, професор, декан факультету економічних відносин та фінансів, професор кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України
(вказати ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензентів – **Таміла БІЛОУСЬКО**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри глобальної економіки Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України
(вказати ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Юлія САГАЧКО, кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України
(вказати ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів – **Анна ОРЕЛ**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та комунікаційного дизайну Київського національного університету технологій та дизайну
(вказати ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Валентина СМАЧИЛО, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова
(вказати ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «31» серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(галузь знань)

Олександр БОНДАРЄВУ
(вказати ім'я, прізвище здобувача (их) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Розвиток підприємницького потенціалу домогосподарств України в умовах невизначеності»
(назва дисертації)

за спеціальністю 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у Державному біотехнологічному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Харків
(вказати назву закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник – **Софія МІНЕНКО**, доктор філософії з менеджменту, доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, м. Харків
(вказати ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить науково обґрунтовані результати проведених Олександром БОНДАРЄВИМ досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, а саме – обґрунтування теоретико-методичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо формування, розвитку та ефективного використання підприємницького потенціалу домогосподарств України в умовах невизначеності та трансформаційних змін економіки. Запропоновані положення спрямовані на посилення економічної стійкості, адаптивності, цифрової готовності та здатності домогосподарств трансформувати наявні ресурси й компетентності у підприємницькі результати.

У дисертаційній роботі поглиблено зміст категорії «підприємницький потенціал домогосподарств» як інтегрованої системи економічних, людських, соціальних, мотиваційних, цифрових, інституційних та адаптаційних можливостей; вперше обґрунтовано концепцію його розвитку на поєднанні ресурсного, поведінкового та інституційного підходів і комплексний методичний підхід до оцінювання; удосконалено систему показників підприємницької активності та підходи до аналізу впливу невизначеності; подальшого розвитку набули класифікація чинників і формування адаптивних стратегій; розроблено організаційно-економічний механізм, який поєднує діагностичний, аналітичний, стратегічний, організаційний і результативний блоки та забезпечує перехід від діагностики до реалізації й контролю управлінських рішень.

Здобувач має 14 наукових публікацій за темою дисертації.

Серед опублікованих праць – 4 статті у наукових фахових виданнях України та 10 публікацій апробаційного характеру у матеріалах наукових конференцій.

Основні положення дослідження апробовано на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Практичне значення результатів підтверджено їх використанням у діяльності ФОП Салун А. Г. у місті Харкові та впровадженням в освітній процес Державного біотехнологічного університету.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти та офіційні опоненти:

1. ЛАРИНА Тетяна, доктор економічних наук, професор, декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, голова разової спеціалізованої вченої ради. Оцінка позитивна, без зауважень.

2. БЛЮУСЬКО Таміла, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри глобальної економіки Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, рецензент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо повнішого дослідження соціального потенціалу; розмежування мотивації та стимулювання членів домогосподарств; висвітлення обліку, звітності й оподаткування; доповнення результатів цифровізації та стандартизації розрахунками і технологічними операціями; характеристики компетентностей експертів; аналізу конкурентного середовища; ширшого розкриття досвіду ЄС та можливостей його адаптації. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

3. САГАЧКО Юлія, кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, рецензент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо взаємозалежності факторів розвитку потенціалу; поглибленого розгляду цифрових бар'єрів; диференціації інструментів державної підтримки за стадіями підприємницької діяльності; трансформації мотивації в умовах невизначеності; розмежування підприємницького потенціалу і рівня його фактичної реалізації. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

4. ОРЕЛ Анна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та комунікаційного дизайну Київського національного університету технологій та дизайну, офіційний опонент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо обґрунтування ваг компонентів комплексної оцінки та аналізу чутливості; ранжування факторів невизначеності; розмежування відповідальності учасників механізму; операціонального розмежування потенціалу, активності та результатів; урахування регіональних відмінностей. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

5. СМАЧИЛО Валентина, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, офіційний опонент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо вагомості індикаторів інтегральної оцінки; критеріїв добору трьох досліджуваних домогосподарств і меж поширення результатів; регіональної диференціації; кількісних критеріїв оцінювання результативності механізму; поглиблення сценарного моделювання. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Олександру БОНДАРЄВУ

(вказати ім'я, прізвище здобувача (их) у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

(галузь знань)

за спеціальністю 073 Менеджмент

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Тетяна ЛАРИНА

(власне ім'я та прізвище)